

Diplomatura de Postgrau Govern obert local

**Govern obert local: transparència, bon govern i participació
ciutadana**

Barcelona, 2017

1. PRESENTACIÓ I OBJECTIUS

La FAAEE i la Càtedra Enric Prat de la Ribad'Estudis Jurídics Locals de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) organitzen la I edició de la Diplomatura de postgrau en govern obert local: transparència, bon govern i participació ciutadana amb l'objectiu que els electes i el personal al servei dels governs locals puguin excel·lir en les respectives responsabilitats en un nou marc de principis i valors que han de guiar l'actuació pública.

La regeneració democràtica és un dels grans reptes que han d'afrontar els governs locals del segle XXI. En un context de crisi, s'han vist forçats a encarar un procés de reflexió interna no només en relació amb la idoneïtat i viabilitat de llurs estructures organitzatives sinó també de les pràctiques administratives tradicionals, que els ha de conduir a l'adopció de noves fórmules de gestió pública que responguin a paràmetres i objectius realistes i transparents.

La societat demanda més transparència, integritat, participació i col·laboració ciutadanes als representats i empleats públics com a reacció davant els dèficits democràtics existents. La ciutadania vol saber com es gasten els diners públics i tant l'obligació de les administracions de retre comptes com el dret d'accés a la informació són cabdals en aquest procés d'apropar els ciutadans a les institucions. El nostre país ja disposa d'un marc normatiu que pretén acabar amb l'opacitat de les actuacions administratives i afavorir una actitud proactiva dels governs locals en relació amb el subministrament de documentació i dades públiques i el foment dels processos participatius, a més de reconèixer a les persones un dret a accedir a la informació pública respecte de les dades no publicades, amb la correlativa obligació dels governs locals de resoldre totes les sol·licituds plantejades. Només augmentant la transparència i la participació activa de la societat, a través de mitjans tant útils com ara les noves tecnologies, és possible enfortir la qualitat de les institucions democràtiques i dels nostres governants.

Els ajuntaments han estat cabdals en la història de la nostra democràcia i en la conformació de la nostra societat. La seva proximitat a la ciutadania, a les seves inquietuds i als seus problemes els ha convertit en espais centrals, on l'activitat de govern ha adquirit una importància que no podem menystenir. En aquest marc, la Diplomatura de postgrau en govern

obert: transparència, bon govern i participació ciutadana parteix del reconeixement dels ajuntaments com a instàncies de Govern (amb G majúscula) i ofereix reflexions i eines per a desenvolupar adequadament aquesta tasca en el segle XXI i per avançar vers una gestió dels assumptes públics més oberta i responsable.

Aquesta iniciativa formativa està adaptada a l'Espai Europeu d'Educació Superior i al sistema europeu de transferència i acumulació de crèdits, amb una càrrega acadèmica de 32 crèdits ECTS.

OBJECTIUS

- Entendre què significa avui governar i com s'aplica aquest concepte a l'àmbit local. Aquest objectiu ens portarà a presentar el concepte de governança, a discutir les seves implicacions democràtiques i a debatre sobre les expectatives de futur dels governs locals catalans.
- Els governs estan sotmesos a unes exigències creixents en termes de transparència i accés a la informació pública, de manera que ens interessarem per aquests temes tant des de la perspectiva de les noves regulacions com dels impactes pràctics que aquestes poden tenir.
- En un moment de descrèdit de la política, el seu exercici requereix incorporar aspectes vinculats a allò que anomenem el bon govern, l'ètica pública i la lluita contra la corrupció. Dedicarem, doncs, una part del programa a introduir aquests temes i a valorar el seu desplegament en l'àmbit dels ajuntaments.
- El segle XXI també ha arribat acompanyat d'una ciutadania més activa i que reclama ser involucrada en els processos de presa de decisions. Abordarem, per tant, el tema de la participació ciutadana en les seves diferents formes i pràctiques.
- Finalment, les exigències de transparència, bon govern i participació ciutadana reclamen també una transformació de la pròpia organització municipal que, usant els termes del debat més recent, ha d'introduir models de funcionament en xarxa, lògiques transversals i dinàmiques d'innovació.

2. PROGRAMA: ESTRUCTURA I CONTINGUT

Les diferents matèries seran impartides per personal docent provinent del món professional, acadèmic i polític que disposa de la perspectiva pràctica i de la formació necessària per oferir als assistents una aproximació rigorosa i actual a l'activitat de govern de l'administració local. Així doncs, els objectius de la Diplomatura de post-grau seran abordats de manera pluridisciplinària per tal d'oferir visions complementàries i garantir la combinació dels aspectes teòrics amb les experiències pràctiques i els espais de debat que òbviament encara existeixen.

Els assistents rebran formació especialitzada, mitjançant l'anàlisi d'experiències i pràctiques concretes de transparència, bon govern i participació ciutadana i l'accés als debats públics que estan orientant el futur dels governs locals (aprenentatge per problemes, mètode del cas, gestió del conflicte) que desvetllin llurs inquietuds i punts de vista envers la temàtica tractada. La formació es completarà amb el debat i la resolució, de forma individualitzada o en treball cooperatiu, de casos pràctics que fomentin habilitats i capacitats i permetin constatar la comprensió i funcionalitat dels coneixements adquirits en el desenvolupament modular del programa formatiu.

El programa s'estructura en cinc mòduls, que han de ser superats en la seva totalitat per assolir el títol universitari corresponent, i que pretenen abordar des d'una perspectiva teòricopràctica la nova forma de gestió pública vinculada a la idea de govern obert. Així, el programa de la diplomatura es desenvolupa mitjançant el pla d'estudis següent:

Mòdul I - De la gestió al govern. El diàleg dins les organitzacions

- Els governs locals: el control de la decisió política
- Del govern a la governança local: el cas català
- La governança local des de la perspectiva de la UE
- La governança local: més o menys democràcia?
- El futur del govern local
- Xarxes organitzatives: què són i com es ges-

tionen

- Experiències locals de transversalitat
- Pràctica de mòdul

Mòdul II - La gestió de la transparència en l'activitat administrativa

- Transparència i qualitat de les institucions. La seva projecció als governs locals
- La construcció de la confiança en les institucions públiques
- L'aplicació del model de transparència en el món local. Models comparats
- Transparència i bon govern a l'Administració local. Marc normatiu
- La publicitat activa I: estructura organitzativa local i competències
- La publicitat activa II: àmbits sectorials (contractació pública i urbanisme)
- Transparència i règim econòmic-financer dels governs locals. El retiment de comptes
- Administració electrònica, open data i monitorització de mitjans i xarxes socials
- La configuració del dret d'accés a la Llei de transparència i la Llei de procediment administratiu comú
- El procediment d'accés a la informació
- Els límits i condicions d'accés a la informació pública
- Dubtes interpretatius i aplicatius en la normativa sobre transparència: el Consejo de Transparencia y Buen Gobierno i la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública de Catalunya
- L'accés dels electes locals a la informació pública
- El dret a saber i la importància d'una bona comunicació
- Garanties i responsabilitats per l'incompliment de deures i obligacions en matèria de transparència. El règim sancionador
- La implementació de la normativa de transparència als ens locals i la Xarxa de Govern Locals Transparents
- Pràctica de mòdul

Mòdul III - El bon govern i la lluita contra la corrupció

- Ètica, virtut i govern
- Els principis del bon govern

- Exercici de les competències locals i integritat. Especial referència a la contractació pública
- El dret a una bona administració. Marc comparat
- Interiorització de l'ètica en la gestió pública local: codis ètics i bon govern
- Els watchdogs del sector públic local: les actuacions de l'Oficina Antifrau, la Sindicatura de Comptes i el Síndic de Greuges
- La influència dels grups de pressió en la presa de decisions públiques locals
- Corrupció i funció pública
- Corrupció, públic compliance i mesures punitives penals
- Pràctica de mòdul

Mòdul IV - Teoria i pràctica de la participació ciutadana

- Els múltiples adjectius de la democràcia
- Participació ciutadana i qualitat democràtica
- El què i el com de la participació ciutadana en els governs locals
- Indicadors en la presa de decisions locals
- E-govern. La gestió de la participació a la xarxa
- La participació ciutadana com a garantia del govern obert
- La mediació com a eina de resolució de conflictes en la presa de decisions públiques
- La participació ciutadana en l'urbanisme. Experiències comparades
- Instruments de participació ciutadana: de la deliberació a la consulta
- Experiències de participació ciutadana a la Unió Europea
- Experiències de participació ciutadana a l'Administració autonòmica
- Experiències de participació ciutadana a l'Administració local
- Taula d'experiències (directius, electes i empreses consultores)
- Pràctica de mòdul

Mòdul V

- Projecte final

INFORMACIÓ GENERAL

Lloc de realització:

Aula de Formació de l'ACM
C. València, 231, 5a. planta
08007 Barcelona

Calendari

22 de novembre

Inscripció

Cal formalitzar la inscripció mitjançant la butlleta que trobareu a la pàgina web de l'ACM: <http://www.acm.cat/formacio>

Informació

Per a més informació, podeu trucar al telèfon 934 961 616 o adreçar-vos al correu electrònic formacio@acm.cat (sra. Esther Vilà) i al web de l'ACM www.acm.cat

3. PROFESSORAT

Sr. Carles Agustí Hernández, director de Govern Obert, Diputació de Barcelona

Sra. Alicia Alegret Martí, consultora en comunicació

Sr. Mario Alguacil Sanz, director de l'Àrea de Tecnologies i Gestió del Coneixement, Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat

Sra. Carmen Alonso Higuera, secretària general, Ajuntament de Cornellà de Llobregat

Sr. Carles Anson Massich, coordinador de la Unitat de Responsabilitat Social, Ajuntament de Vilanova i la Geltrú

Dr. Jordi Barrat Esteve, professor titular de dret constitucional, Universitat Rovira i Virgili

Dra. Mercè Barceló Serramalera, catedràtica de dret constitucional, UAB

Dr. Ismael Blanco Fillola, professor, Institut de Govern i Polítiques Públiques, UAB

Dr. Joan Botella Corral, catedràtic de ciència política i de l'administració, UAB

Sr. Miquel Buch Moya, alcalde, Ajuntament de Premià de Mar

Dr. Joaquim Brugué Torroella, catedràtic de ciència política i de l'administració, UdG

Sr. Ramon Camp Batalla, advocat i director de la Fundació Democràcia y Gobierno Local

Sra. Concepción Campos Acuña, secretària general, Ajuntament de Vigo

Dr. Ramon Canal Oliveras, professor, Institut de Govern i Polítiques Públiques, UAB

Dr. Òscar Capdeferro Villagrasa, professor de dret administratiu, Universitat de Barcelona

Sr. Eduard Carrera Fossas, expert en mediació i resolució de conflictes

Sr. Roger Cots Valverde, secretari general, Ajuntament de Gavà, i professor associat de dret constitucional, UAB

Sr. Antonio Descalzo González, professor titular de dret administratiu, Universitat Carlos III

Sr. Miquel Estapé Valls, sotsdirector d'Estratègia i Innovació, Consorci Administració Oberta de Catalunya

Dr. Joan Font Fàbregas, investigador científic del CSIC i expert en participació ciutadana

Sr. Joan Anton Font Monclús, secretari general, Ajuntament de Tarragona i professor associat de dret administratiu, Universitat Rovira i Virgili

Sr. Jordi Foz Dalmau, secretari de Transparència i Govern Obert, Generalitat de Catalunya

Sr. Joan Frígols Fernández, director, MOMENTUM LAB

Dra. Susana Galera Rodrigo, professora titular de dret

administratiu, Universitat Rey Juan Carlos

Dra. Judith Gifreu Font, professora titular de dret administratiu, UAB

Dr. Rafael Grasa Hernández, professor titular de relacions internacionals, UAB

Dr. Miguel Jaenicke Fontao, arquitecte i membre del Vivero de Iniciativas Ciudadanas (VIC)

Sra. Yolanda Jiménez Pozo, directora, EIDOS

Dra. Marta Lora-Tamayo Vallvé, professora titular de dret administratiu, UNED

Sr. Marc Majós Cullell, director, INDIC

Sr. Isidre Martí Sardà, secretari general, Ajuntament de Badalona

Sr. Javier Melero Merino, advocat penalista, Melero & Gené Advocats

Sr. Joaquín Meseguer Yebra, sotsdirector general de l'Oficina de Transparència, Suggestiments i Reclamacions, Ajuntament de Madrid

Dr. Josep Mir Bagó, professor titular de dret administratiu, Universitat Pompeu Fabra, i membre de la Comissió de Garantia del Dret d'Accés a la Informació Pública de Catalunya

Sr. Daniel Neira Barral, advocat especialista en transparència i accés a la informació

Dr. Marc Parés, coordinador

del Grup de Recerca sobre Participació Ciutadana i Moviments Socials de l'Institut de Govern i Polítiques Públiques, UAB

Dr. Ismael Peña-Lopez, professor de polítiques públiques per al desenvolupament, Universitat Oberta de Catalunya

Sr. Fernando Pindado Sánchez, gerent de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència, Ajuntament de Barcelona

Dr. Juli Ponce Solé, catedràtic acr. de dret administratiu, Universitat de Barcelona

Sra. Yolanda Puiggròs Jiménez de Anta, advocada, Roca i Junyent

Sr. Angel Puyol González, professor titular d'ètica i filosofia política, UAB

Dr. Carles Ramió Matas, catedràtic de ciència política i de l'administració, Universitat Pompeu Fabra

Dr. Òscar Rebollo Izquierdo, professor titular de sociologia, UAB

Dr. Josep Maria Reniu Vilamala, politòleg i director de l'Oficina per a la Millora de les Institucions d'Autogovern, Generalitat de Catalunya

Sra. Montserrat Rof Bertrams, consultora, Autoritat Catalana de Protecció de Dades

Sra. Dolors Róo Garcia, tècnica de Secretaria i Intervenció Municipal, SAM, Diputació de Tarragona

Dr. Josep Maria Sabaté Vidal, vicesecretari general de l'Ajuntament de Reus i professor associat de dret administratiu, Universitat Rovira i Virgili

Sra. Silvia Subirana de la Cruz, advocada, Roca i Junyent

Sra. Maria Petra Sáiz Antón, interventora, Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat

4. DESTINATARIS

- La Diplomatura de postgrau s'adreça a càrrecs electes i personal directiu i tècnic al servei de les administracions locals.

5. TITULACIÓ

El programa condueix a l'obtenció del títol de Diploma de Postgrau en govern obert local: transparència, bon govern i participació ciutadana, atorgat per la UAB.

6. REQUISITS I CRITERIS

Nombre de places: 22

Requisits: Es requereix estar en possessió de titulació universitària de primer cicle (grau, diplomata) o de segon cicle (llicenciat), preferentment en els àmbits del dret, la ciència política o la sociologia.

Criteris de selecció: En el supòsit que les preinscripcions superin el nombre de places que s'ofereixen, es constituirà una comissió de valoració, en la que participarà un representant de la FAAEE, que tindrà en compte prioritàriament el currículum acadèmic i professional de l'aspirant així com l'ordre d'inscripció. També es podran tenir en compte altres criteris que puguin tenir interès per la FAAEE, com la representativitat territorial.

7. DIRECCIÓ

Direcció acadèmica:

Dra. Judith Gifreu Font, professora titular de dret administratiu i directora de la Càtedra Enric Prat de la Riba d'Estudis Jurídics Locals, Universitat Autònoma de Barcelona.

Dr. Joaquim Brugué Torroella, catedràtic de ciència política i de l'administració, Universitat de Girona.

Dr. Josep Ramon Fuentes i Gasó, professor titular de dret administratiu, Universitat Rovira i Virgili.

Direcció tècnica:

Sr. Marc Pifarré, Secretari General de l'ACM

Amb la col·laboració de

**Generalitat
de Catalunya**

Diputació
Barcelona

Diputació de Girona

Diputació de Lleida

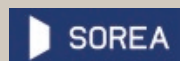
Diputació Tarragona

Generalitat de Catalunya
Escola d'Administració Pública
de Catalunya

Amb el suport de:

 Sabadell

ZURICH

 SegurCaixa Adeslas

 VidaCaixa

 **Associació
Catalana
de Municipis**

C/ València 231, 6a 08007 BARCELONA
T 93 496 16 16 F: 93 216 02 86
acm@acm.cat

